

Briuselis, 2017 06 26
COM(2017) 540 final

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS SPRENDIMAS

**dėl Europos Sąjungos solidarumo fondo lėšų mobilizavimo siekiant suteikti pagalbą
Italijai**

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

Šis sprendimas yra priimamas dėl Europos Sąjungos solidarumo fondo (ESSF) lėšų mobilizavimo siekiant skirti 1 196 797 579 EUR vertės pagalbą Italijai dėl 2016 m. rugpjūčio mėn. – 2017 m. sausio mėn. Abrucų, Lacijaus, Markės ir Umbrijos regionuose įvykusių žemės drebėjimų. Sprendimas dėl lėšų mobilizavimo pateikiamas kartu su Taisomojo biudžeto projektu (TBP) Nr. 4/2017¹, kuriame siūloma į 2017 m. bendrąjį biudžetą įtraukti reikiamų išpareigojimų ir mokėjimų asignavimų (atskaičius 2016 m. jau išmokėtą 30 000 000 EUR dydžio avansą).

2. INFORMACIJA IR SĄLYGOS

2016 m. lapkričio 16 d. Komisija gavo pradinę paraišką suteikti finansinę pagalbą iš ESSF dėl žemės drebėjimų, nuo kurių nukentėjo Abrucų, Lacijaus, Markės ir Umbrijos regionai ir kurių padaryta pirmoji žala buvo užfiksuota 2016 m. rugpjūčio 24 d. Ši pradinė paraiška buvo neišsami, nes 2016 m. spalio pabaigoje įvyko naujų žemės drebėjimų, o papildomos žalos vertinimas dar nebuvo atliktas. 2017 m. sausio 18 d., prieš pat numatytą atnaujintos paraiškos pateikimą, trečią kartą įvyko dideli žemės drebėjimai. Todėl atnaujintą paraišką Italijos valdžios institucijos pateikė 2017 m. vasario 15 d. ir joje nurodė patikslintas sąmatas, į kurias buvo įtraukta visa 2016 m. rugpjūčio 24 d. – 2017 m. sausio 18 d. padaryta žala.

Komisija išnagrinėjo šią paraišką pagal 2002 m. lapkričio 11 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 2012/2002, įsteigiantį Europos Sąjungos solidarumo fondą² (toliau – ESSF reglamentas), ypač jo 2, 3 ir 4 straipsnius. Toliau išdėstyti svarbiausi vertinimo elementai.

- (1) 2016 m. rugpjūčio 24 d. – 2017 m. sausio 18 d. dideli žemės drebėjimai (nuo 5,9 iki 6,5 balų pagal Richterio skalę) ir daugybė pakartotinių požeminių smūgių sukūrė didelę dalį Apeninų kalnų grandinės centrinėje Italijoje, ypač Abrucų, Lacijaus, Markės ir Umbrijos regionus.
- (2) Žemės drebėjimai yra gamtinės kilmės, todėl atitinka pagrindinę ESSF taikymo sritį.
- (3) Italijos paraiška pirmą kartą gauta 2016 m. lapkričio 16 d., nepasibaigus 12 savaičių terminui po pirmosios žalos užfiksavimo 2016 m. rugpjūčio 24 d. Italijos valdžios institucijos paraiškoje pabrėžė, kad žalos vertinimas yra neišsamus, o atitinkami duomenys tik preliminarūs. 2017 m. vasario 15 d. buvo užpildyta galutinė paraiškos byla, į kurią buvo įtraukta 2016 m. rugpjūčio 24 d. – 2017 m. sausio 18 d. padaryta žala.
- (4) Savo paraiškoje Italija paprašė sumokėti avansą, kaip nustatyta ESSF reglamento 4a straipsnyje. 2016 m. lapkričio 29 d. Komisija priėmė Įgyvendinimo sprendimą C(2016) 7861 skirti 30 000 000 EUR avansą (didžiausią sumą, kurią galima skirti pagal ESSF reglamento nuostatas) iš numatomos ESSF finansinio įnašo sumos ir po to jį visą išmokėjo Italijai.
- (5) Nelaimės padarytą bendrą tiesioginę žalą Italijos valdžios institucijos įvertino 21 878,8 mln. EUR. Ši suma sudaro 1,36 % Italijos BNP ir viršija Italijai didelės nelaimės atveju 2016 m. taikytą ribą ESSF lėšoms mobilizuoti (3 312,2 mln. EUR,

¹ COM(2017) 541, 2017 6 26.

² 2002 m. lapkričio 11 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 2012/2002, įsteigiantis Europos Sąjungos solidarumo fondą (OL L 311, 2002 11 14, p. 3), su pakeitimais, padarytais 2014 m. gegužės 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 661/2014 (OL L 189, 2014 6 27, p. 143).

t. y. 3 mlrd. EUR 2011 m. kainomis). Kadangi apskaičiuota bendros tiesioginės žalos suma viršija didelės nelaimės ribą, ši nelaimė priskiriama prie didelių gaivalinių nelaimių.

- (6) Kalbant apie nelaimės poveikį ir pasekmes, 2016 m. rugpjūčio 24 d. žemės drebėjimas nusinešė 299 gyvybes, o dar 390 žmonių atsidūrė ligoninėje. Per spalio mėn. žemės drebėjimus žuvusiųjų nebuvo. Sausio mėn. įvykiai pareikalavo dar 34 gyvybių. Gyventojų, kuriems po 2016 m. spalio 26 ir 30 d. požeminių smūgių buvo suteikta pagalba, skaičius aukščiausią tašką pasiekė lapkričio 7 d. – pagalba buvo suteikta beveik 32 000 žmonių. Reikėjo evakuoti tūkstančius žmonių, įskaitant ligonius iš Umbrijos regione veikiančių ligoninių. 2016 m. lapkričio 8 d. gyventojų, kuriems buvo suteikta pagalba, skaičius viršijo 30 000 keturiuose nukentėjusiuose regionuose, iš jų 11 000 buvo apgyvendinti viešbučiuose ir būstuose tiek tiesiogiai nukentėjusiose teritorijose palei Markės regiono pakrantę, tiek Umbrijos regiono žemyninėje dalyje, o kiti žmonės prieglobstį rado savivaldybių suteiktose viešosios paskirties patalpose. Vietovę, kuri jau buvo smarkiai nukentėjusi dėl rugpjūčio ir spalio mėnesių įvykių, 2017 m. sausio 18 d. sukrėtė nauji seisminiai reiškiniai, o dėl smarkaus snygio daugybė kaimų Abrucų regione buvo izoliuoti ir gerokai pablogėjo nukentėjusių gyventojų gyvenimo sąlygos. Vykdyti paieškos ir gelbėjimo operacijas buvo labai sudėtinga.
- (7) Nuo 2016 m. rugpjūčio 24 d. žemės drebėjimo nukentėjusioje vietovėje veikia daug žemės ūkio ir turizmo bendrovių. Daugelio ūkių struktūros buvo apgadintos (tvartai, sandėliai ir įranga). Nukentėjusiose Markės ir Umbrijos regionų vietovėse paslaugų ir pramonės įmonių veikia gerokai daugiau nei kitose nukentėjusiose vietovėse. Šiuose regionuose veikiančioms bendrovėms padaryta nemaža žala. Be to, seisminiai reiškiniai padarė didelį neigiamą poveikį turizmo sektoriui, kuris klestėjo visoje vietovėje. Buvo padaryta didelė žala daugeliui nacionaliniuose parkuose esančių vasarnamių. Kadangi žemės drebėjimai sukrėtė daug kalnuose esančių viduramžių miestų, padaryta didelė žala kultūros paveldui. Pavyzdžiui, rugpjūčio 24 d. požeminiai smūgiai sunaikino Amatričės miesto centrą. Spalio 30 d. įvykęs žemės drebėjimas sugriovė 14-ojo amžiaus Šv. Benedikto baziliką Norčioje.
- (8) Italijos valdžios institucijos apskaičiavo, kad svarbiausių gelbėjimo ir atstatymo operacijų, kurios atitinka ESSF reglamento 3 straipsnio 2 dalies reikalavimus, išlaidos sudaro 2 149 363 344 EUR, ir šią sumą išskaidė pagal operacijų rūšį. Didžiausią dalį sudaro infrastruktūros, ypač kelių, atstatymo išlaidos, tada gelbėjimo paslaugų ir laikino apgyvendinimo išlaidos.
- (9) Nukentėję regionai pagal Europos struktūrinių ir investicinių (ESI) fondų (2014–2020 m.) nuostatas yra „pereinamojo laikotarpio ir labiau išsivystę regionai“. Italijos valdžios institucijos pranešė Komisijai apie ketinimą perskirstyti finansavimą pagal ESI fondo programą ir skirti lėšų atkūrimo priemonėms.

- (10) Šiuo metu nėra vykdoma jokia pažeidimo, susijusio su Sąjungos teisės aktų dėl nelaimių rizikos prevencijos ir valdymo įgyvendinimu, nagrinėjimo procedūra. Italija praneša, kad nėra jokių konkrečių Sąjungos teisės aktų dėl seisminės rizikos. Tačiau įgyvendindamos teisės aktus dėl Sąjungos civilinės saugos³ valstybės narės iki 2015 m. gruodžio 22 d., o vėliau – kas trejus metus, parengia nacionalinio arba atitinkamo subnacionalinio lygmens rizikos vertinimus ir Komisijai pateikia jo svarbių elementų santrauką. Italija laikosi šios nuostatos ir Europos Komisijai (Europos civilinės saugos ir humanitarinės pagalbos operacijų GD) jau pateikė savo nacionalinio rizikos vertinimo apžvalgą.
- (11) Paraiškos pateikimo metu Italijai nebuvo taikoma pažeidimo nagrinėjimo procedūra, susijusi su Sąjungos teisės aktais dėl nelaimės pobūdžio.
- (12) Italijos valdžios institucijos patvirtino, kad reikalavimus atitinkančių išlaidų draudimas nedengia.

3. FINANSAVIMAS IŠ ESSF 2016, 2017 IR 2018 M. ASIGNAVIMŲ

2013 m. gruodžio 2 d. Tarybos reglamente (ES, EURATOMAS) Nr. 1311/2013, kuriuo nustatoma 2014–2020 m. daugiametė finansinė programa⁴ (toliau – DFP reglamentas), ypač jo 10 straipsnyje, numatyta galimybė mobilizuoti ESSF lėšas neviršijant viršutinės metinės 500 000 000 EUR (2011 m. kainomis) ribos. ESSF lėšų mobilizavimo sąlygos nustatytos 2013 m. gruodžio 2 d. Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos tarpinstitucinio susitarimo dėl biudžetinės drausmės, bendradarbiavimo biudžeto klausimais ir patikimo finansų valdymo⁵ 11 punkte.

Pagrindinė ESSF įsteigimo priežastis – solidarumas, todėl Komisija laikosi požiūrio, kad pagalba turėtų būti progresinė. Tai reiškia, kad, remiantis ankstesne praktika, ESSF lėšų mobilizavimo ribą, taikomą didelės nelaimės atveju (t. y. 0,6 % BNP arba 3 mlrd. EUR 2011 m. kainomis, atsižvelgiant į mažesniąją iš šių sumų), viršijančiai žalos daliai padengti reikėtų skirti didesnę pagalbą, nei žalos daliai, kuri tos ribos nesiekia. Anksčiau nustatant asignavimus didelėms nelaimėms buvo taikomas toks koeficientas: 2,5 % bendros tiesioginės žalos, jei ji nesiekia ribos, ir 6 % žalos daliai, viršijančiai tą ribą. Regioninėms nelaimėms ir nelaimėms, dėl kurių paraiškos priimtos pagal kaimyninės šalies nuostatą, taikomas 2,5 % koeficientas.

Įnašas negali viršyti apskaičiuotos bendros reikalavimus atitinkančių operacijų išlaidų sumos. Pagalbos apskaičiavimo metodika nustatyta 2002–2003 m. ESSF metinėje ataskaitoje ir patvirtinta Tarybos ir Europos Parlamento.

Remiantis Italijos pateikta paraiška ir atsižvelgiant į apskaičiuotą bendrą tiesioginę žalą, ESSF pagalba skaičiuojama taip:

³ 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimo Nr. 1313/2013/ES dėl Sąjungos civilinės saugos mechanizmo (OL L 347, 2013 12 20, p. 924) 6 straipsnis.

⁴ OL L 347, 2013 12 20, p. 884.

⁵ OL C 373, 2013 12 20, p. 1.

Nelaimė	<i>Bendra tiesioginė žala</i> (mln. EUR)	<i>Didelės nelaimės riba</i> (mln. EUR)	<i>2,5 % tiesioginės žalos, nesiekiančios ribos (EUR)</i> (mln. EUR)	<i>6 % tiesioginės žalos, viršijančios ribą (EUR)</i>	<i>Bendra siūlomos pagalbos suma</i> (EUR)
ITALIJA	21 878,767	3 312,242	82 806 050	1 113 991 529	1 196 797 579
IŠ VISO					1 196 797 579

Bendra mobilizuotina ESSF lėšų suma 2017 m. pradžioje buvo 1 115 121 612 EUR – ją sudaro 2017 m. 563 081 210 EUR asignavimo suma (t. y. 500 000 000 EUR 2011 m. kainomis) pagal DFP reglamento 10 straipsnio 1 dalį, taip pat visa neišleista 2016 m. 552 040 402 EUR asignavimo suma (t. y. 500 000 000 EUR 2011 m. kainomis), kuri buvo perkelta į kitus metus pagal DFP reglamento 10 straipsnio 2 dalį.

Suma, kuri gali būti mobilizuota šiame 2017 m. etape, yra 902 826 499 EUR. Tai atitinka bendrą mobilizuotiną ESSF lėšų sumą 2017 m. pradžioje (1 115 121 612 EUR), atėmus prieš tai mobilizuotą sumą⁶ (71 524 810 EUR) ir 140 770 303 EUR pasiliktą sumą siekiant laikytis įpareigojimo iki 2017 m. spalio 1 d. atidėti 25 % 2017 m. metinių asignavimų, kaip nustatyta DFP reglamento 10 straipsnio 1 dalyje.

Šios sumos nepakanka visai Italijai skirtai ESSF lėšų sumai padengti. Vis dėlto Komisija mano, kad DFP reglamento 10 straipsnio 2 dalies sąlygos yra tenkinamos ir siūlo 293 971 080 EUR skirtumą (iš 1 196 797 579 EUR atėmus 902 826 499 EUR sumą, skirtą iš 2017 m. biudžeto asignavimų) padengti iš 2018 m. metinės sumos.

ESSF finansavimo apibendrinamoji lentelė	Suma EUR
Į 2017 m. perkelti 2016 m. asignavimai	552 040 402
2017 m. asignavimai	563 081 210
Visa 2017 m. pradžioje turima suma	1 115 121 612
Atėmus 2017 m. jau mobilizuotas lėšas	-71 524 810
Atėmus 25 % 2017 m. pasiliktų asignavimų	-140 770 303
Didžiausia šiuo metu turima suma (2016 + 2017 m. asignavimai)	902 826 499
Likučiui skirta lėšų iš 2018 m. asignavimų	293 971 080
Bendra Italijai siūlomos pagalbos suma	<u>1 196 797 579</u>

⁶ 2017 m. balandžio 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas (ES) 2017/741 dėl Europos Sąjungos solidarumo fondo lėšų panaudojimo siekiant suteikti pagalbą Jungtinei Karalystei, Kipriui ir Portugalijai (OL L 111, 2017 4 24, p. 6) ir kartu pateiktas Taisomasis biudžetas Nr. 1/2017 (OL L 136, 2017 5 24, p. 1).

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS SPRENDIMAS

dėl Europos Sąjungos solidarumo fondo lėšų mobilizavimo siekiant suteikti pagalbą Italijai

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdami į 2002 m. lapkričio 11 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 2012/2002, įsteigiantį Europos Sąjungos solidarumo fondą⁷, ypač į jo 4 straipsnio 3 dalį,

atsižvelgdami į 2013 m. gruodžio 2 d. Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos tarpinstitucinį susitarimą dėl biudžetinės drausmės, bendradarbiavimo biudžeto klausimais ir patikimo finansų valdymo⁸, ypač į jo 11 punktą,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

kadangi:

- 1) Europos Sąjungos solidarumo fondo (toliau – Fondas) tikslas – suteikti Sąjungai galimybę greitai, veiksmingai ir lanksčiai reaguoti nelaimės atvejais, kad būtų parodytas solidarumas su gaivalinių nelaimių ištiktų regionų gyventojais;
- 2) didžiausia Fondo metinė suma neturi viršyti 500 000 000 EUR (2011 m. kainomis), kaip nustatyta Tarybos reglamento (ES, Euratomas) Nr. 1311/2013⁹ 10 straipsnio 1 dalyje. Visi 2016 m. asignavimai liko nepanaudoti ir buvo perkelti į kitus metus pagal DFP reglamento 10 straipsnio 2 dalį. 2017 m. asignavimai dar nebuvo panaudoti;
- 3) dėl 2016 m. rugpjūčio 24 d. Abrucų, Lacijaus, Markės ir Umbrijos regionuose įvykusio žemės drebėjimo 2016 m. lapkričio 16 d. Italija pateikė paraišką mobilizuoti Fondo lėšas. Nauji žemės drebėjimai sukretė prieš tai nukentėjusias vietas ir gerokai padidino žalą, apie kurią jau buvo pranešta. Tada 2017 m. vasario 15 d. Italija pateikė galutinę paraišką, kurioje nurodė patikslintas sąmatas, į kurias buvo įtraukta visa 2016 m. rugpjūčio 24 d. – 2017 m. sausio 18 d. padaryta žala;
- 5) Italijos paraiška tenkina finansinės paramos teikimo iš Fondo lėšų sąlygas, kaip nustatyta Reglamente (EB) Nr. 2012/2002 4 straipsnyje;
- 7) todėl Fondo lėšos turėtų būti mobilizuotos siekiant suteikti finansinę pagalbą Italijai;
- 8) kadangi suma, kuri gali būti mobilizuota 2017 m., nepadengia viso įnašo, skirtumą reikėtų finansuoti iš 2018 m. skirtos metinės sumos, kaip numatyta Reglamente (ES, Euratomas) Nr. 1311/2013 10 straipsnio 2 dalyje;
- 9) siekiant kuo greičiau mobilizuoti Fondo lėšas, šis sprendimas turėtų būti taikomas nuo jo priėmimo dienos,

⁷ OL L 311, 2002 11 14, p. 3.

⁸ OL C 373, 2013 12 20, p. 1.

⁹ 2013 m. gruodžio 2 d. Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 1311/2013, kuriuo nustatoma 2014–2020 m. daugiametė finansinė programa (OL L 347, 2013 12 20, p. 884).

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

2017 finansinių metų Sąjungos bendrajame biudžete iš Europos Sąjungos solidarumo fondo Italijai mobilizuojama 1 96 797 579 EUR įsipareigojimų ir mokėjimų asignavimų suma.

2 straipsnis

Šis sprendimas įsigalioja jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje dieną*.

Jis taikomas nuo ... [*jo priėmimo data*]**.

Priimta Briuselyje

Europos Parlamento vardu

Tarybos vardu

**Parlamentas įrašo datą prieš paskelbiant Oficialiajame leidinyje.